

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50
Pusmetis:
Amerikoje \$1.50
Pietų Amerikoje 1.75
Kanadoje 1.75
Apieškimų kainų klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 40

Keleivio Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., SPALIŲ (OCTOBER) 5, 1949

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1906, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atakiro Numerio
Kaina 7 centai

44 METAI

Rusija Atvirai Pripažino Kinų Komunistų Diktatūrą

Amerika Skubina Nustatyti Savo Politiką Kinijoje; Priešingumai Tarp Rytų ir Vakarų Eina Didyn; Laukiama Atominio Ginklavimosi Lenktynių; Balkanuose Renkasi Karo Debesys

Sovietų Rusija atvirai pripažino Kinijos komunistų diktatūrą, kaip "teisėtą Kinijos vyriausybę" ir nutraukė diplomatinį santykius su Kinijos nacionaline valdžia. Maskva baigė dvi-veidiską politiką, kada ji faktiškai rėmė komunistus, bet oficialiai "pripažino" nacionalinę Kinijos vyriausybę. Matomai, Maskva mano, kad Kinijos komunistų laimėjimas yra užtikrintas ir todėl nebesivaržė su pripažinimu ir nebemato reikalo veidmainiauti.

Tuo tarpu Amerikos politika Kinijoje vis dar tebėra vystyklose ir ekspertai pasiskubino studijuoti, kokią politiką ten vesti. Amerika oficialiai tebepripažįsta Kinijos nacionalinę vyriausybę, kuri Jungtinių Tautų saugumo taryboje turi "veto teisę," bet faktiškai Amerika nacionalinės Kinijos neberemia ir leidžia jai griuti. Amerikos tolimesnė politika Kinijoje paaiškės greitai laiku, nes dabar Maskva reikalauja, kad Kinijos komunistų diktaturai būtų leidžiama atstovauti Kiniją Jungtinėse Tautose su "veto teise."

Salia Jungtinių Tautų seimos šešios valstybės—Amerika, Anglija, Kanada, Kinija, Prancūzija ir Rusija—tariai dėl atominės energijos tarptautinės kontrolės. Bet viltis susitarti yra labai maža ir Amerikos atominės energijos komisija jau gavo iš kongreso įspėjimą sustiprinti šalies atominę pramonę ir skubos keliu bandyti pritaikinti atominę energiją orlaivų, povandeninių ir karo laivų motorams varyti.

Balkanuose šiuo tarpu yra Rytų ir Vakarų santykių skaudžiausia vieta. Ten didėja pavojus, kad Rusija puls Jugoslaviją, ar bent pradės Jugoslavijoje "partizaninį" karą. Rusai sutraukė naujas divizijas Vengrijoje ir Rumunijoje prie Jugoslavijos sienų, o visi Maskvos satelitai ir pati Maskva nutraukė savo "draugiškumo ir savitarpinės pagalbos" sutartis su Jugoslavija. Maskva pasielgė, kaip Hitleris, ir tai jau ne pirmą kartą. Prie 30 sulaužytų sutarčių Maskvos diktatura pridėjo dar vieną.

Jugoslavijos diktatorius Tito skelbia, kad jis ir visa Jugoslavija "gins iki mirties" prieš Rusiją, jei Maskva pradės karą.

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams \$3.

ŠIA SAVAITĖ BALF'o SEIMAS

Šį penktadienį ir šeštadienį, spalio 7 ir 8 dienomis, Philadelphiajį posėdžiauja Bendro Amerikos Lietuvių Fondo (BALF'o) seimas. BALF'as turi virš šimto skyrių visoje Amerikoje ir seime laukiama nemažai delegatų iš visų Amerikos lietuvių kolonijų.

BALF'o seimo posėdžiai vyks viešbuty Benjamin Franklin, Chestnut ir 9th Sts. kampe. Seimo darbų tvarka bus tokia: spalio 7 d., 9 val. iš ryto, BALF'o direktorių posėdis, 2 valandų seimo atidarymas; spalio 8 d. seimo posėdžiai prasidės 9 val. iš ryto, o vakare, 7 val., bus didžiulis bankietas tame pat viešbutyje.

Oklahoma Nutarė Likti "Sausa"

Praeitą antradienį Oklahoma valstija iš penkto karto balsavo prohibicijos pašalinimą. Nuo 1907 metų, kada Oklahoma gavo valstijos teises, jos konstitucijoje yra įrašytas draudimas gaminti ir pardavinėti svaigalus. Iš penkių kartų "šlapię" siulė tą konstitucijos patvarkymą pašalinti, bet paskutiniame balsavime dauguma piliečių pasisakė už prohibiciją. Už "šlapią tvarką" balsavo 264,061, prieš balsavo 313,071. Oklahoma lieka sausa. Prieš kelis mėnesius Kansas valstijoje piliečiai 50,000 balsų dauguma pakeitė konstituciją ir leido pardavinėti svaigalus.

PASTAS GAUDO KANADOS ŽULIKUS

Po visą Ameriką suklika Kanados biznierių parduotuvėse auko, anglies ir aliejaus kasyklų ir kitokių kompanijų šeris, kurie dažniausiai yra visai beverčiai. Tie žulikai naudojami pašto savo apgavystėms. Amerikos paštas dabar pradėjo platų tyrinėjimą Kanados žulikų veikimo ir mano susekti, kokie stambūs sukčiai vadovauja tam žmonių išnaudojimui.

Gen. Marshall Raudonojo Kryžiaus Pirmininkas

Šį pirmadienį generolas George C. Marshall, buvęs vyriausias štabo viršininkas ir buvęs valstybės sekretorius, perėmė vadovauti Amerikos Raudonajam Kryžiui, kaip jo pirmininkas.

Chicago veteranas Julius Wohlkuen, 35 metų, turėjo savo namuose visą arsenalą ginklų. Policija jo arsenalą iškraustė ir labai stebėjosi, kad visi to veterano revolveriai ir šautuvai buvo užtaisyti, lyg paruošti mušui.

Lenkai Minėjo Pulaskio Dieną

Praeitą sekmadienį Amerikos lenkai visame krašte ir ypatingai New York'e minėjo "Pulaskio Dieną," kuri yra minima jau 13 metų pagal prezidento proklamaciją.

Grafas Kazimieras Pulaski gimė Podolijoje, istoriškai Lietuvos teritorijoje, 1748 metais. Į Ameriką jis atvyko 1777 metais ir dalyvavo Amerikos išlaisvinimo kare su generolo laipsniu. Jis pasižymėjo Brandywine, Charleston ir Savannah mušiuose. Pastarajame mušyje jis buvo sužeistas ir mirė nuo žaizdų 1779 metais.

Australija Didina Gyventojų Skaičių

Australijos ministeris A. A. Calwell šias dienas pasveikino šimtą tūkstančių pokarinį imigrantą. Tiek imigrantų jau atvyko į Australiją apsigyventi po antrojo pasaulinio karo. Australija sako, kad jos gyventojų skaičius dabar jau siekia 8 milijonų, o iki 1949 metų gyventojų skaičius ten pasiekė 10 milijonų.

Pačioj Australijoje gyventojų prieauglis yra labai mažas ir jei į Australiją neatvyktų naujų ateivių iš kitų kraštų, jos gyventojų skaičius veik visiškai neaugtų.

ALGER HISS NORI PERKELTI BYLĄ

Alger Hiss, buvęs aukštųjų valstybės departamento pareigūnas, kaltinamas dėl davimo Maskvos šnipams slapty dokumentų, prašo, kad jo byla būtų persvarstoma ne New York'e, bet Rutland, Vt. Jis sako, kad New York'e spauda sudarė jam nepalankią atmosferą. A. Hiss pasisamdė ir kitą gynėją naujam bylos svarstymui, butent, Bostono advokatą Claude B. Cross.

Lietuvių Kongreso Posėdžių Eiga

Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas posėdžiaus Hotel New Yorker didžiojoje salėje, Grand Ballroom. Hotelis stovi 8-tos Avenue ir 34-tos gatvės kampe—veik skersai gatvės nuo didžiosios Pensilvanijos geležkelio stoties. Viešbutį pasiekti galima 8th Avenue požeminiu geležkeleliu, 7th Ave. IRT, arba 6th Independent ir BMT traukiniais.

Viešbutis rezervavo kongreso reikalams 700 kambarių. Rezervacijai kortelės jau atspausdintos ir siunčiamos į kolonijas. Delegatų registravimas prasidės lapkričio 3 d. vakare, kongreso išvakarėse. Kongreso darbų metu registracija vyks salės prieangy, "foyer." Rengimo komiteto nariai budės "Parlor A" kambary.

Pagrindiniai kongreso darbai vyks penktadienį ir šeštadienį, lapkričio 4 ir 5 dienomis. Jei reikės, posėdžiai bus tęsiami sekmadienį, lapkričio 6 d.

Šiuo metu ALT Vykdomasis Komitetas baigia tvarkyti darbotvarkę. Ji bus paskelbta kaip tik galutinai paaiškės referentų pavardės. Jau dabar yra žinoma, kad kongrese kalbės eilė žymių valstybininkų ir veikėjų, ir kad bent keturi mūsų visuomenininkai skaitys referatus pagrindiniais tautai rūpimais klausimais.

RUSIJA GRĄŽINS AMERIKAI 30 LAIVŲ

Sovietų Rusija sutiko grąžinti Amerikai 30 "nuomos-paskolos laivų. Tų laivų skaičiuje yra 3 ledlaužiai ir 27 prekybos laivai. Laivai bus grąžinti vakarinės Votkietijos uostuose gruodžio 1 d. Derybos dėl laivų grąžinimo ejo du metus ir rusai vis nenorėjo jų grąžinti. Derybos dėl "nuomos-paskolos" 11 milijonų dolerių "išlyginimo" yra vedamos, bet vėžio greičiu.

Didžiosios Unijos Vieningos Politikos

Amerikos didžiųjų unijų centrai, Amerikos Darbo Federacija ir CIO unijos, turi politinės veiklos komitetus. Praeitą šeštadienį A. D. Federacijos politinio švietimo vadovas, Joseph D. Keenan, pareiškė, kad politiniuose klausimuose abiejų unijų centrai bendradarbiauja ir pataria unijų skyliams irgi bendradarbiauti.

Didžiosios unijų organizacijos jungia apie 13 milijonų narių ir daug daugiau balsuotojų. Todėl unijų bendradarbiavimas politikoje lauke gali turėti didelę reikšmę rinkimuose.

Mokslininkas Buvęs Rusų Šnipas

Kongreso neamerikoniškos veiklos tyrinėjimo komisija skelbia, kad Minnesotos Universiteto profesorius, Dr. Joseph W. Weinberg, atominės energijos žinovas, buvęs Sovietų Rusijos šnipas ir 1943 metais davęs rusams informaciją apie atominę bombą gamybą Amerikoje. Kongreso komisija iš dvejų kartų apklausinėjo tą mokslininką ir dabar reikalauja, kad justicijos departamentas patrauktų jį atsakomybėn už šnipinėjimą ir už melagingą priesaiką.

KONGRESAS SVARSTO SOCIALINĮ DRAUDIMĄ

Didieji streikai pramonėje dėl senatvės pensijų ir dėl draudimo ligoje priverstę kongresą svarstyti prezidento jau senai įneštą pasiūlymą pagerinti veikiančią socialinio draudimo įstatymą. Atstovų rūmų komisija šį pirmadienį pagerintą socialinio draudimo bilį perdavė atstovų rūmų visumai balsuoti. Debatai dėl socialinio draudimo biliaus atstovų rumuose jau eina.

Milionas Darbininkų Streikuoja Dėl Pensijų ir Sutarties

514,000 Plieno Darbininkų ir 400,000 Mainierių Streikuoja; 102,000 Angliakasių Grįžo į Darbą; Laukiama Prezidento Intervencijos į Streiką; 500,000 Plieno Darbininkų Dar Rengiasi Streikuoti; Streikai Paraližuoja Visą Užjį

Balkanuose Bresta Kruvini Įvykiai

Sovietų vyriausybė žut but yra pasiryžusi paklupdyti Jugoslavijos diktatorių Tito ir praeitą savaitę Maskva atšaukė savo "draugiškumo" sutartį su Jugoslavija, aiškindama, jog Jugoslavija vedė nedraugišką politiką link Maskvos ir persimetė į imperialistų puse. Pagal Maskvos įsakymą tą pat padarė Vengrija, Lenkija, Rumunija ir Bulgarija. Jugoslavijos vyriausybė savo atsakyme sako, jog Rusija šmeižia, meluoja, baugina ir boikotuoja Jugoslaviją norėdama ją pavergti ir išnaudoti, kaip ji išnaudoja kitas pavergtas šalis.

Balkanuose padėtis vis labiau įsitempia ir daugelis stebėtojų mano, jog Rusija puls jugoslavus greitai laiku. Rusai sutraukė daugiau kariuomenės Rumunijoje ir Vengrijoje prie Jugoslavijos sienų.

Kinija Prašo Greitos Pagalbos

Kinijos prezidentas Li Tsung-jen turėjo pašalbinę Kantonio mieste su Amerikos spaudos atstovais ir sakė jiems, kad Kinijoje padėtis yra labai kritiška ir yra reikalinga greita Amerikos pagalba, kad galima būtų sulaukyti komunistų armijas. Prezidentas sakė, kad Kinija kariaus, kiek ir kaip galės, bet jis pabrėžė, kad be greitos pagalbos mažai tėra vilties sulaukyti komunistų veržimąsi pirmyn. Kinijai reikia ginklų, amunicijos ir pinigų savo armijoms išlaikyti.

Argentina ir Urugvajus Numusė Pinigus

Valiutų skerdynės eina ir toliau. Praneša, kad Argentina nuvertino savo peso 46%, o Urugvajus praneša, kad ir jis nuvertins savo pinigus, bet dar nėra paskelbta, kiek pinigai bus numušti.

M. Tobin Šaukia Vienytis

Darbo sekretorius, Maurice Tobin, kalbėdamas Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje St. Paul, Minn., kvietė darbininkus prie vienybės, kad 1948 metų pergalė būtų pagilinta ir užtikrinta. Jis sakė, kad CIO ir Darbo Federacijos unijos turi ieškoti vienybės ir su farmeriais.

Derybos dėl pensijų plieno pramonėje praeitą savaitę nutruko ir virš 500,000 darbininkų išėjo šeštadienį į streiką. Plieno darbininkų unija sako, kad ji dar išves į streiką 500 tūkstančių darbininkų kitose plieno įmonėse, jei nebus susitarta dėl senatvės pensijų darbininkams. Streiką plieno pramonėje pagreitino angliakasių kasyklų uždarymas, nes be anglių plieno pramonė visvien būtų sustojusi, o todėl kompanijoms nebuvo reikalo priimti darbininkų reikalavimus.

Šią savaitę derybos plieno pramonėje bus atnaujintos valdžios atstovams tarpininkaujant. Jei nepasiektų susitarimo, tai laukiama prezidento intervencijos į plieno pramonės ginčą. Plieno kompanijos sutiko su darbininkų reikalavimu dėl senatvės pensijų, bet nori, kad dalį įmokėjimų į senatvės pensijų kasą darytų patys darbininkai. Usija reikalauja, kad visi įmokėjimai būtų daromi tikiai kompanijų.

Anglių kasyklose darbdaviai sutiko tėti įmokėjimus į senatvės pensijų ir labdaros kasą nežiurint, kad darbo sutartis nėra atnaujinta. Darbdaviai sutiko ir užvilksinti įmokėjimus padaryti. Dėlto angliakasių unija sutiko, kad 102,000 angliakasių grįžtų į darbą, bet 400,000 angliakasių tęsia streiką minkštųjų anglių kasyklose.

Derybos dėl darbo sutarties anglių pramonėje eina su pertraukomis ir angliakasių unijos pirmininkas Lewis dar nėra aiškiai pareiškęs, kokios darbo sutarties unija nori.

Dėl streikų anglių ir plieno pramonėje jau nedirba dešimtys tūkstančių darbininkų ir kitose pramonės šakose.

Tito Nesupranta "Pripažinimų" Paslapties

Jugoslavijos diktatorius Tito šį pirmadienį, baigiant karo manevrus, pasakė kalbą, kurioje jis pabrėžė, kad Jugoslavija "yra pasiruošusi ginti iki paskutinio atsidavimo, nežiurint iš kur atitėtų puolimas." Kartu Tito sakė, kad jis nesupranta, kaip komunistai išgau-na iš teisiųjų žmonių aiškiai melagingus prisipažinimus, kaip buvo Vengrijoje. Tito sako, kad ir jis, kaip ir kiti Vakarų žmonės, tokių prisipažinimų paslapties nežina.

APŽVALGA

FRANKO IR VAKARAI

Amerikoje yra generolo Franko "patriotų", kurie įkalbinėja žmonėms, jog Ispanija būtų didelė jėga evantualiniame kare prieš Rusiją. Sako, Ispanija turi didelę armiją ir visi ispanai, kaip liutai, kariautų "už demokratiją", prieš sovietų barbariškumą.

Tokių frankinių patriotų yra ir lietuvių tarpe. Jie vienaip vien pasiskelbia lietuvių katalikų ir fašistų spaudoj ir vis pasakoja žmonėms, kad Ispanija yra "jėga".

Užmirškime valandėlei, kad Ispanijos fašizmas yra Hitlerio ir Mussolinio išpėrėtas ir tiek pat šlykštus, kaip buvo italų ir vokiečių fašistiniai režimai. "Užmirškime", kad generolas Franko yra ispanų liaudies budelis ir pažiūrėkime, koki butų kariška nauda iš Ispanijos, jei karas tikrai kiltų ir Ispanijos diktatori norėtų tame kare dalyvauti demokratijų puseje.

"Christian Science Monitor" dienraščio korespondentas, Joseph G. Harrison, neseniai lankėsi Ispanijoje ir ten iš amerikiečių kariškų ekspertų jis patyrė, kokios kariškos vertės turi Ispanijos armija ir jos oro bei kar laivynas. Štai ką jis sako:

"Ispanijai reikia artilerijos. Ispanija turi tiek artilerijos, bet ji yra arkliais traukiama ir tokio mažo kalibro, kad ji negalėtų priešintis armijai, kurios artilerija yra daug stipresnė. "Imkimi bomberius. Ispanijos bomberiai yra tiek seni, kad jeigu Madridas įsakytų jiems pakilti ir orą, jis rizikuotų jų visų netekti per vieną dieną. "Imkimi laivus. Ispanijos laivai yra tokie seni, tokie lėti ir taip mažai aprūpinti moderniais sekimo įrankiais, kad jie, iš tikrųjų, karė būtų, kaip tos pasakiškos sėdinčios antys. "Imkime tankus. Ispanijos tankų jėga, tur but, yra tokio pat stiprumo, kaip pasirodė Afabų armijų tankai, su kuriais arabai kariavo prieš Izraelį."

Norint iš Ispanijos padaryti modernią karo jėgą, jį reikėtų supilti už šimtus milijonų dolerių modernių ginklų, duoti instruktorių, kurie išmokyti ispanus tuos ginklus vartoti ir reikėtų padėti Ispanijai pataisyti jos gelžkelius ir vieškelius, kurie yra visai suirę. Ispanija turi "gerą geografinę poziciją." Tas gerumas yra tame, kad ji yra toli nuo Rusijos armijų ir todėl gnyimas Europos prie Pirenejų kalnų reikėtų atiduoti rusams visą Europą.

Jei rusai, nežiurint į Europos ginklavimą, visvien užkariautų Europą, tokiame atsitikime Ispanija galėtų būti bazė Europai išvaduoti. Bet tikrai bazė, o išvadavimo darbas tokiame atsitikime turėtų atitekti Amerikai. Todėl ar neverčiau stiprinti Europą, kad rusai jos neužkariautų, negu stiprinti tolimą Europos "atkaravimo" bazę.

Žinoma, galima sakyti, kodėl Amerika ir Anglija turėtų remti Jugoslavijos kruviną Tito ir palikti tokį pat kruviną Franko be pa-

ramos. Atsakymą duoda geografiija, o ne Tito ar Franko gerumas ar blogumas. Tito yra gyva rakštis Maskvos imperializmo pašonėje, o Franko yra tolima "bazė"; Tito yra kylis į sovietiškos imperijos skaudžią vietą, o Franko yra balių užuovėja ateities "Europos išvadavimui." Be to, Tito neša į bolševizmo pasaulį labai užkrečiamą ereziją, kurios Maskva bijo, kaip choleros, o generolas Franko jau vien savo buvimu duoda medžiagos bolševikų propagandai, nepadidindamas nė truputiuko demokratijų jėgos.

Lietuviškuose laikraščiuose gen. Franko prieteliai kartais sako, kad Amerika "nepalaiko su Ispanija diplomatinio santykių." Toks sakymas yra nesąmonė, nes su Ispanija yra palaikomi diplomatiniai santykiai, Madride yra Amerikos atstovas, o Washingtonė yra Ispanijos atstovas. Santykių taramas "nepalaikymas" yra tik tame, kad tie diplomatiniai atstovai neturi ambasadorių titulo. . . . Tikrai tiek. Santykiai yra, bet Ispanija nori dolerių, o to gero kol kas Ispanija ir negauna. Dėlto Ispanijos patriotai čia ir verkia.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Kazimierui Yerečiui, Amsterdam, N. Y. — Rašote, kad nupirkote už 18 tūkstančių Amerikos izdo bondus. Tai pavyzdingas sutau-pų padėjimas ir patriotiškas darbas. Pilnai pritariame tamstos pasiūlymui, kad ir visi lietuviai savo sutaupas dėtų į Amerikos izdo bondus. Manome, kad platesnio aiškinimo dėlto nėra reikalo dėti į laikraštį.

J. Klevui, Brooklyne. — Panašaus turinio korespondenciją dedame. Gal su-naudosime kitą savaitę. Ačiū.

Antanui Kurelaičiui, Baltimore, Md. — Uošvis ir svotas yra du skirtingi dalykai. Vyriui jo moters tėvai yra uošviai, o ji jiems marti. Svotas (iš slavų "svat") lietuviškai vadinasi piršlys, bet kartais vestuvėse turi ir platesnės prasmės, negu piršlys. Svotas ar svocia nėra giminės. Jaunųjų ved-dybos nepadarė jų tėvų giminėmis, nes giminytės ryšiai eina tik per jaunąją kartą "žemyn."

J. Dižiui, Providence, R. I. — "Pasikalbėjimą" gavome, žiūrėsime. Ačiū.

K. Jakimaičiui, Worcester. — Tamstos atsakymą Budraičiui gavome. Sako-te, kad atsakymas per laikraštį yra "kulturinga priemonė reaguoti" į Budraičio korespondenciją. Tas tie-sa, bet reagavimas turi būti kulturingas, be užgauliojimų ir išsiokimų. Pavyzdžiui, tamsta norite įrodyti savo laiszę, kas "keno už-kulnio yra vertas." Kas tai per polemika, jei nuvažiuo-jama iki užkulnių. Polemi-ką dėtume, jei ji būtų kul-turingai parašyta.

Atominės energijos komisijos nariai (sėdi iš kairės į dešinę) David Lilienthal, komisijos pirmininkas, Sumner Pike ir Lewis L. Strauss, (stovi iš kairės į dešinę) komisijos narys Gordon Dean ir senatorius Brian McMahon. Paskelbus, kad Rusija turi atominį ginklą, kongresas norėjo išgirsti, kokių priemonių atominės komisijos viršininkai imsis, kad vadovavimas atominės energijos tyrime neišslystų iš Amerikos rankų.

Lietuvių Kongresas

Pastabos Diskusijoms

Artinasi Visuotinis Ame-rikos Lietuvių Kongresas, kurį šaukia mūsų organi-zuotosios visuomenės vado-vybė, Amerikos Lietuvių Taryba. Lietuvių kongresas posėdžiaus New Yorke lap-kričio (November) 4, 5 ir 6 dienomis.

Dabar jau laikas visoms organizacijoms aptarti dalyvavimą mūsų kongrese; laikas numatyti delegatus; laikas kelti lėšas Lietuvos vadavimo darbui paremti ir laikas pasitarti dėl to kon-greso uždavinių ir dėl jo pasisakymų.

Kiek žinome iš ALT pra-nešimų, lietuvių kongresas turės:

Pareikšti nepalaužiamą or-ganizuotosios Amerikos lie-tuvių išeivijos nusistatymą išlaikyti savo senąją Tėvynę iš priešų okupacijos ir tuo budu apsaugoti lietuvių tau-tą nuo pražuties;

Pareiklausti Amerikos ir kitų kraštų demokratinių vy-riausybių pasmerkti nekaltų žmonių žudymą Lietuvoje;

Pareiklausti, kad Ame-rikos valdžia verstų Sovietų Sąjungą nedelsiant atitraukti savo kariuomenę ir poli-ciją iš Lietuvos ir kitų Pabalti-jos kraštų;

Saukti į pasaulio sąžinę ir kvieisti demokratinių kraštų visuomenę prisidėti savo pas-tangomis prie šių reikalavi-mų įvykdymo.

Taip surašyti lietuvių kongreso tikslai neabejoja-mai ras pritrimo kiekvieno lietuvių ir net kiekvieno de-mokratiškai nusistatiusio žmogaus širdyje. Mes lie-tuviai reikalaujame laisvės mūsų senajai tėvynei Lietu-vai. Laisvė Lietuvai yra neįmanoma, kol Lietuvoje šeimininkauja Rusijos kariuomenė ir rusiško budeliš-ko režimo politinė policija. Tai yra savaime suprantama.

Bet užtenka paminėti tą reikalą, kaip iškyla eibė klausimų. Kas šandien ga-tai priversti Rusiją ištraukti savo armijas ir politinę po-mėtis iš Lietuvos ir kitų "ne-teisėtai okupuotų Pabaltijo žemių"? Atsakymas yra aiškus, tą gali padaryti tik-tai Amerika, susitarusi su Anglija ir kitomis Europos valstybėmis. Bet ar Ame-rika tą darys? Ar Amerikos užsienio politika šiuo tarpu nėra "sulaikyti bolševiz-mą," kad jis nesiplėstų to-liau į šią pusę "geležinės

uždangos"? Amerikos už-sienio politikos vairuoto-jams "Lietuvos klausimo" iš viso nėra, Lietuva, jų akyse, yra tik maža dalelė Rytų Europos, kurią Ame-rikos politikos vadai šamo-ningai "perleido" į Rusijos įtakos sferą, tikėdamiesi, kad Maskva savo "itakos sferoje" elgsis žmoniškai ir pagal Jaltos veidmainiškus pasižadėjimus. Šiandien Amerikos vadai jau įsitiki-no, kad Rusija jokių savo pasižadėjimų nesilaikė ir iš Rytų Europos padarė šlykš-čių kalėjimą šimtui milijonų žmonių. Tiek Amerikos va-dai jau žino, bet iš savo ži-nojimo jie išvadų nepadarė. Amerikos užsienio politika ir šandien nekelia klau-simo, kad pavergtoms Euro-pos tautos turi būti grą-žinta jų laisvė, jų demokra-tiška savivalda. O jei ne-reikalaujama laisvės Balka-nams, Vengrijai, Čechoslo-vakijai, Lenkijai, tai ir Lie-tuva bei kitos Pabaltijo žė-mės lieka rusų "itakos sfe-roje."

Atrodo, kad lietuvių kon-gresas turėtų reikalavimą dėl grąžinimo Lietuvai lais-vės suformuluoti aiškiau ir turėtų reikalauti, kad Ame-rika keistų savo užsienio politiką, kad ji nebebutų tik "gynimosi" ir rusiško impe-rializmo "sulaikymo" poli-tika, bet turėtų aiškia pro-gramą GRAŽINTI LAISVĘ PAVERTGOMS EURO-POS TAUTOMS. Visoms tautomis, kurias Maskva pa-vergė!

Lietuviai visuose savo pa-sisakymuose mini ne tik Lietuvos laisvę, bet visada pridėda ir Latvijos bei Es-tijos laisvės reikalą. Tai daroma be jokių įgaliojimų iš latvių ar estų. Tai kodėl nekelti laisvės reikalo vi-soms Europos Rytų tau-toms, kurių išsilaisvinimas yra būtina sąlyga ir Lietu-vos išsilaisvinimui? Argi šandien rasis lietuvis, kurs manytų, kad Lenkijai esant rusų pavergtai Lietuva gali atgauti laisvę? Jei toks lie-tuvis yra, tai jį reikėtų pa-dėti į muzėjų, kaip keistą renybę.

Amerikos užsienio politi-ka yra persilaužimo stadi-joje. Galvojantieji žmonės čia supranta, kad dabartinis "nei taika nei karas" stovis yra tik laikinas, pasirušia-masis laikas kokiui tai kitai

politikai. Mūsų aiškiai pa-sakytas žodis būtų indėlis į Amerikos žmonių galvose nos praskaidrinimą.

Kitas reikalas, kuris ri-šasi su lietuvių kongresu, yra grynai "lietuviškas." Amerikos Lietuvių Taryba savo atsišaukimuose pasisa-ko už atstatymą "nepriklausomos ir demokratiškos Lie-tuvos." Lietuvos nepriklausomybės atstatymas pareina nuo didžiųjų valstybių san-tykių, nuo galingųjų demo-kratijų supratimo, kad ne-galima turėti pastovios ir teisingos taikos, kol šimtas milijonų žmonių Europoje yra pavergti ir įkinkyti į Maskvos imperializmo veži-mą.

Mūsų protestai, mūsų pa-sisakymai, mūsų iškeliama faktai iš Lietuvos žmonių kančių ir rusiško okupanto siautėjimo yra mūsų indė-lis į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

O koks yra Amerikos lie-tuvių indėlis į "demokratiš-kos Lietuvos" atstatymą? Taigi, kaip tik kas užsime-ina apie tą reikalą, tuoj at-siranda "žinančių" žmonių, kurie aiškina, jog Lietuvos vidaus tvarka yra Lietuvos gyventojų reikalas; jie, gi-rdi, susitvarkys, kaip jie no-rės, o mums nėra ko dėlto sielotis.

Taip daugelis žmonių at-siperka nuo mūsų antrojo uždavinio kovoti už "demo-kratišką Lietuvą." Atsiperka dažniausiai veidmainin-gai, turėdami tikslo patei-sinti Lietuvoje buvusį ne-demokratišką diktatoriaus re-žimą, o jei nepateisinti, tai bent užlyti jo negeroves.

Tuo tarpu kova už "de-mokratiškos Lietuvos" at-sitymą yra tiek pat svar-bi, tiek pat būtina, kaip ko-va ir už "nepriklausomos Lietuvos" atstatymą. De-mokratinė Lietuva reiskia tokia mūsų senąją tėvynę, kurioje mūsų broliai patys bus savo šalies šeiminin-kai, o nebus jodomi karo komendantų ir nebus en-giami valdžios bei izdo pi-nigų išalkusių gengsterių. Nepriklausomybė ir demo-kratija lygiai yra reikalingos Lietuvos žmonėms, o ne geografiniam vardui Lie-tuva. Kas kalba apie ne-priklausomybę ir "nutyli" demokratiją, tas yra Lietu-vos žmonių priešas ir jį rei-kia vertinti, kaip toki, o ne ieškoti su juo kompromi-sų ar "bendros kalbos."

Turint tą galvoje, Ameri-kos Lietuvių Kongresas tu-rėtų nebijoti pažiūrėti į tą

Kas Savaitė

Fordo Taika

Fordo kompanijos 115,000 darbininkų išsiderėjo sau senatvės pensijas, po \$100 mėnesiui. Sudarytoji sutartis numato ir draudi-mą darbininkų ligoje, iki 280 dolerių šumos. Ir į pen-sijų kasą ir į ligos draudi-mo kasą moka kompanija, į senatvės pensijų kasą po 8 3/4 cento nuo kiekvieno darbininko darbo valandos, o į ligos draudimo kasą po 1 1/4 cento darbo valan-dai.

Fordo "pensijų planas" numato, kad darbininkas, sulaukęs 65 metų gali, o su-laukęs 68 metų turi pasi-traukti ant pensijos. Iš so-cial security gaunama pen-sija į 100 dolerių yra įskai-toma ir Fordas primokės tik skirtumą iki 100 dolerių. Pilną pensiją Fordas mokes darbininkams išdirbusiems 30 metų, o išdirbusieji ma-žiaus gaus mažesnę pensiją. Netekęs sveikatos darbinin-kas po 55 metų gauna 50 dol. mėnesinės pensijos.

Fordo taika yra gera nau-jiena visiems darbininkams. Automobilių darbininkų unija teisingai sako, kad Fordo sutartis yra "svarbus žingsnis kelyje į gerbuvį ir socialinio draudimo užtik-rinimą pramonėje."

Fordo taika palengvins ir kitų pramonės šakų darbi-ninkams iškovoti sau senat-vės pensijas ir socialinį draudimą. Derybos ar ko-va dėl senatvės pensijų da-bar eina plačiu frontu.

Mizara ir Kalnas

Vienas lietuviškas bolše-vikas, Rojus Mizara, pasa-koja "Laisvės" skaityto-jams, kad Rusijoje atominė energija yra naudojama tiksliai liaudies labui, tiksliai žmonių gerbuviui, tiksliai ku-rybiniam darbui. Įrodymų Mizarai nereikia. Vienas rusų rašytojas, Jevgenij Dolmatovski, parašė vai-kams pasakaitę ir joje sa-ko, jog Taigoje stovėjo ak-mens kalnas, tą kalną ap-lankė mokslininkai ir nuta-rė jį išnešti į padanges. Jie pakasė po kalnu ne TNT, bet "stipresnę medžiagą" ir kalnas išnyko, atidengda-mas savo gelmėse visokias gerybes. . . .

Savo pasakaitės kiekvie-ną posmą Dolmatovskis bai-gia šitaip: "Miegok, dukre-le brangioji, jėga kalną iš-nešiojo."

Mizara šitą pasakaitę pa-tiekia savo skaitytojams "vaikams," kaip įrodymą, reikalą blaiviomis akimis ir, mano supratimu, turėtų:

Pasmerkti Lietuvoje buvusį nedemokratišką 1926-1940 metų režimą, kaipo žalingą Lietu-vos žmonių gerbuviui ir Lietu-vos laisvės reikalui;

Pareikšti griežtą Amerikos lietuvių pageidavimą, kad atsi-stačius nepriklausomai Lietu-vos laisvės reikalui;

Paraginti visą Amerikos lie-tuvių spaudą ir visus veikėjus, kad jie atsimintų, jog Lietuvos žmonėms demokratinės laisvės yra TAIP PAT BUTINOS IR REIKALINGOS, kaip ir visam Lietuvos kraštui svarbu yra tu-rėti nepriklausomybę.

Tarybininkas.

kad Stalinas tik kalnus ar-do ir žmonėms gera daro su atominė energija. Dėl ši-tokio "irodymo" mes gali-me tik tiek pasakyti: "Sap-nuok, brangusis Rojau, pats —tu buvai ir busi nuts."

Andrulis ir Atomai

Chicagos Andrulis netri-voja džiaugsmu, kad Rusija turi atominę bombą. Mask-vos propagandos žmogūs sako:

"Kada abi pusės lygiai ga-li viena kitą naikinti, abi pu-sės lygiai bijo viena kitos. Hitlerio žmogūdziai tik dėl-to nuodingų gazų nenaudojo, nes bijojo patys, kad nebu-tų nunuodyti."

Besidžiaugdamas Andru-lis emė ir prilgino Ameri-ką prie "Hitlerio žmogū-džiū." Bet Dzukijos ruske-liui tai jau nėra jokia nau-jiena. Įdomiau, kad An-drulis pasakoja, jog kai ku-ris žmonės pradėdą net sirgti iš baimės dėl rusiškos atombombos. Jis sako:

"Kai kurie žmonės ima sir-guluoti. Kiek laiko atgal Britanijoje net keturi minist-rai buvo susirgę. Sakoma, britai anksčiau žinojo apie Sovietų atomines bombas."

Matote koks iš to Andru-lio "strategas": kaip tik ru-sai išigijo atombombą, amerikiečiams ir anglams tuoj paleido vidurius. . . .

Stalinas ir "Literatura"

Maskvoje leidžiamas laik-raštis, "Literaturnaja Ga-zieta," rašo, kad Jugoslavi-jos diktatorius Tito, dėl jo susioziavimo prieš Staliną, beturi tik tokių pasirinkimą: "Arba žiurkių nuodus, kaip Hitleris, arba mulliną vir-ve, kaip Mussolinis." Tas pats laikraštis dar priduria, kad "Belgrado nykštukas turi rimto pagrindo išeiti iš proto."

Arba—arba, sako Stalino literatūros laikraštis. Bet tas laikraštis užmiršo pridė-ti, kad Stalinas nepaklus-niems bolševikams turi ir kitokių priemonių, o ne tik "virvę ar nuodus." Pavyz-džiui, Stalinas turi garsią kirką, kuri suskaldė Troc-kio galvą; Stalinas turi "na-gano specialistų," kurie ne-paklusniems paleidžia kulpi-ką į galvos užpakalį; Sta-linas turi teismus, kuriuose nepaklusnieji komunistai daro "širdingus prisipažini-mus"; Stalinas turi ir bai-siuosius konclagerius, kur žmonės dar gyvi virsta nu-mirėliais. Stalino priemo-nės nesibaigia su "arba—arba." Stalino "literatura" tik dalį tiesos teparodo.

Pieno Streikas

Praeitą šeštadienį plie-no pramonė sustojo. 514,000 darbininkų šeštadienio rytą metė darbą ir šalies pagrindinė pramonės šaka užmirė.

Streikas pieno pramo-nėje kilo dėl pensijų. Kom-panijos sutiko su pensijų reikalavimu, bet nori, kad darbininkai irgi prisidėtų savo įmokėjimais į pensijų kasą. Unija reikalavo, kad įmokėjimai į pensijų kasą būtų daromi tiksliai kompa-nijų. Dėlto ir neprieita prie susitarimo.

—J. D.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—Sveikas, tėve.

—Ačiu, Maikie, už pasveikinimą, ba sveikata yra geras daiktas, ypač kai marizmas suka žmogui kaulus. Ale aš ne liekarstvy pas tave šiandien ateinu. Aš ateinu pasakyti tau savo sapną. Visą pereiną naktį mano akys vaidinosi visotos. Rodos, didžiausias laukas visų prieš mane. Nu, tai vot, kaip tu skaitai moksliską knygą, tai gal galėtum išsiužyti, ką toks sapnas reiškia.

—Tas gali reikėti, kad tėvas buvai alkanas ir galvojai apie vištieną.

—Ar žinai, Maikie, kad zakristijonas kitaip man šitą reikalą išklumodijo. Jis rukoja, kad dvasia šventa davė man tokį įkvėpimą užsidėti vištų biznį. Sako, gudrus amerikoni padaro pinigų iš muilo burbulų. Vaiskai perka dešimtatoriuose tokį muilą ir leidžia burbulus ant vėjo, o biznieriiai daro iš to pinigų. Na, o višta, sako, vis jau vertingesnis daiktas už burbulą, taigi iš vištos daug geresnį biznį galima padaryti. Sako, vištai nereikia mokėti jokios pėdės ir ji niekad nestreikuoja, taigi, sako, tu tik rink kiaušinius ir pardavinėk. O kai ji pasens ir sustos dėjus, tada pardauk ją kokiui bučiui ant mėsos, ir vėl gausi pinigų. Nu, tai ką tu, Maikie, mislini apie tokį biznį?

—Aš manau, tėve, kad tai geras dalykas. Jug geriau vištą ganyti, negu generolu būti.

—Gali but, Maikie, kad aš ir patraijysiu tokį biznį užsidėti, bet tu, vaikie, turi man išfigeriuoti, kaip padaryti pradžia. Juk su viena višta žmogus neprabagotėsi.

—Ne, tėve, reikėtų mažiausia poros tukstančių viščių.

—Ar tai ne per daug?

—Ne, tėve, ne per daug. Reikia žinoti, kad iš 2,000 viščių apie 1,000 bus gailių, kuriuos reikės parduoti mėsi. Taigi liks tik 1,000 vištų. Bet iki jos užaugęs, nemaža jų pastips. Tėnu žodžiu, jeigu nusipirksi 2,000 viščių, tai tikėtis apie 800 vištų,

Vermonto Farmose

XIV

SO. RANDOLPH, Vt., E. Gifford sodybon atvyko Viktoris Rubickas, 44 m., žmona Paulina, 48 m., ir sunus Viktoris, 19 metų, 6 pėdų ir 3 colių jaunuolis. Paeina nuo Telsių. Buvau bemanas, kad žemaitijoje dideli žmonės neauga, apsirikau. Rubickų Viktoris sumušė rekordą visų ligi šiol atvykusių ne vien didumu, o taip jau ir savo inteligentiškumu.

Viktoris baigęs gimnaziją, puikus atletas, lengvai vartoja anglų kalbą ir apie šitą jaunuolį kalbant jau negali sakyti, kad jis tik apstaštas, pilniausiai nušluputas. Kalbant su juo gauri įspūdį, kad jis neturi nė taškėlio išdidumo, nors labai daug kuom galėtų pasirodyti, bet tiesiog slepia skaisčias savybes.

Apklausinėjant sunku jam buvo pasislėpti, ypač pradėjus kalbėti apie painius politinio pobūdžio klausimus. Betgi stebino visus savo nuoseklumu. Kalbant apie Lietuvos priešus komfašistus, kiekvienam klausimui turėjo sklandžius atsakymus. Vietomis jo motinai norėtų nesutikti bei mylėtų duoti platesnius paaiškinimus ir retkarčiais prabyla, kad bent lašelį nulietų persipildžiusią tulžį po tiek daug kančių pergyvenimų. Bet sunus:

—Mamyte, palauk, aš paaiškinsiu,—pertaria Viktoris.

Tyčia dėl žingeidumo padariau priekaištą:

—Nevadink manęs ponu, nesmiu juomi ir juomi buti nenoriu. Be to, juk galėjot tam reikalui nukalti tinkamesnį žodį Lietuvos laisvės metu, prikalėt įvairiausių žodžių, bet šį lenkišką žargoną pasilikot ir po šiai dienai nelemtai vartojot.

Jaunuolis Viktoris išraudo, lyg tai būtų jo kaltė. Bet senis:

—Tai kaip gi mes tamstą vadinsime, kol tinkamo žodžio tam neturime? Labai norėtum tamstą vadinti „draugu“, bet žodis „draugas“ pas mus reiškia „komunistas“. Kai išgirstam tą žodį, mums darosi baisu, rodosi biauirus šnips yra arti mūsų. Mes tamstą per daug gerbiame, kad tokiu vadint. Atleiskit mums, bet jau „draugu“ tamstos nevadinsim, tas žodis yra mums nesvietiška bausis,—senis paaiškino.

Matyt, dvidešimto amžiaus pilgrims nepripažinsim mumis vadint draugais, bolševikai, atrodo, ir kaip ant mielių. Ir pradėjo Tokeris pardavinėti šėrus. Jis sukėlė \$60,000,000, nerūdėdamas dar nei vieno automobiliaus. Ir dabar jis tu automobilijų visai negaminas, nes, sako, pinigų pritrūko. Tai matai, tėve, kaip Amerikos biznieriiai milijonus padaro. Kodėl tėvas negalėtum tokio biznio pabandyti.

Sutarta, kad gaus \$30 per savaitę. Jaunuolis turi test aukštesnį mokslą, šeimininkas pasižadėjo remt visomis išgalėmis ir, matyt, jis turi apšiai išteklį.

WEST HILL, BARRE, Vt., Wilfred Langevin sodybon atvyko Antanas Narigila, 45 metų, pavienis, paeina nuo Panevėžio. Žmogus viduramžis, sukrūkusiais nervais, angliškai ne

žodžio. Kaip matyt, čia bus nesmagumu.

Šeimininkas but sukalbam, bet naujakuris nepajėgia suprast padėti ir vargiai galės čia prisitaikyti prie aplinkybių. Užklausk, kaip viskas sekas, ar čia patinka ir t., atsakė neigiamai. Farmėrys, lyg to laukęs, liepė tuojau išsikraustyti. Susidarė nepageidaujama nuotaika, nors pasisekė šeimininką perkalbėti, kad palauktų bent keletą dienų, kol surasim kitą vietą. Dėja, šiuo laiku nelengva gauti vietas, darbymetė baigta, darbininkų nereik.

Nargila patvres, kad jis čia nepageidaujamas, pastatė dar savo ešerį, užsispyrė išeit tuojau. Bet kur? Sakė vyksias Chicagon, ten turis draugų, tik kaip pasiekt Chicagą to nepagalvojo ir nesupranta, nes nupasakojo nei šį, nei tą, eisiąs pėsčias ir panašiai. Nedaug ką galėjom daryt, tik palikt ir pažadėt sugrįžt po 10 dienų. Negeistina padėtis ukininkui, nemalonumas mums, bet ką daryt, reik ir tokius dalykus sukt.

UNDERHILL, Vt., Leon Pecor sodybon atvyko Albinas Zovė, 30 metų, pavienis, paeina nuo Kupiškio. Iš amato masinų technikas, fermeriauja it senis. Jis gyvė ukininką, pastarasis naujakurį. Susikalba sunkokai, bet, matyt, gabus, pagalba nereikalinga. Prašė lietuviškų laikraščių ir kas nuostabiausia, tai jau teiraujasi, ar yra progų išnuomot ukį?

—Ne tik išnuomot, bet ir nuosavą įsigyt nesunku. Bet kokis tu čia busi farmerys be pačios, be vaikų? Pirma turi panele susirast, o tik tada jau kibsi į nuosavybę.

—Taigi, apie tą viską ir galvoju,—atsakė Albinas.

Buvo gana smagus susitikimas ir malonus pasikalbėjimas su šiuo naujakuriu. Matyt, kad jis visai rimtai planuoja čia įsikurti, ir ne taip kaip kiti, nę kojų nesusilę, tik visokių sopulių suspausti dejuoja, viskas negėrai ir taikosi, kur čia išbėgt. Tokiems visur bus bėda. Teima pavyzdį iš Albino Zovės.

MORRISTOWN, Vt., Albert Denton sodybon atvyko Ignas Kriaučiūnas, 33 metų, vedęs, šeima nežinio, nespėjo pasprukt iš komfašistinių riezinkų ir jau gal nēr gyvų. Labai silpnai susikalba, bus reikalinga retkarčiais kalbos pagalba. Geras darbininkas, ukininkas gyvė.

LANKESI pas mus iš Brooklyno stambus biznieriis, lietuviško monopolio savininkas, p. Strumskis. Mums plačiai papasakojo apie brooklyniečius tremfinitus ir teiravosi apie vermontiečius naujakurius—buvo smagus pažmonys.

JONAS BUDRYS, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, mums rašo:

„Gerbiamas Tamsta: Esate pastabus ir turite gabumų aprašymė jusu labai naudingų kelionių į farmas, aplankant DP tremtinius. Skaitome su pasigėrėjimu. Po jusu apeilankymo ir 'gri-noriai' jausis smagiau—nepalikti sau.“

Dėkui už komplimentus.

A. Jenkins.

Biznieriams geriausia vieta pasiekelbti „Keleivyje.“

Naujieji Lietuvių Transportai

Rugsėjo 30 d. laivu „General Sturgis“ į New Yorką atvyko 40 lietuvių šeimų. Atvyko:

Pranas Cepėnas, Stasys Čekauskas, Joana Dečkytė, Arturas Galinaitis, Juozas Grabauskas, Jonas Greveris, Stasys Grigoravičius, Stasys Griškevičius, Zigmas Jakiničius, Kostas Janušauskas, Juozas Kondrotas, Adolfas Kriaučiūnas, Jonas Kučėra, Andrius Mačiulaitis, Vincas Mačiūnas, Antanas Miliuska, Mamertas Maciežinskas, Feliksas Meižys, Jonas Mikeliūnas, Stasys Medžiliauskas, Julijona Paškauskas, Vaclovas Paškevičiūtė, Alfonsas Petrutis, Vladas Pilius, Juozas Freidis, Aldona Puzinas, Oskaras Petronis, Edmundas Rudaitis, Jonas Rudzinskas, Jonas Sadauskas, Zigmas Simelis, Kęstutis Stepiškas, Irena Schillis, Florijonas Soliūnas, Cejnas Seponavičienė, Juozas Tamaševičius, Ričardas Trumpauskas, Kazys Valiukonis ir Her-manė Zilyis.

Add nauji transportai atektip

Rugsėjo 30 d. laivu „General Heintzelman“ į Bostoną atvyko 41 lietuvių šeima. Atvyko:

Jonas Adomaitis, Vladas Alekšonis, Ieva Asmytė, Aloizas Bagdonavičius, Albinas Benkis, Joana Cukurienė, Danutė Daniunaitė, Juozas Dėdinas, Ona Dzetaveckaitė, Aleksandras Gurinas, Viktoras Gedas, Bronius Jančiauskas, Lidia Jakovickas, Feliksas Juodka, Kazys Katilius, Vladas Koprauskas, Aleksandras Korze-niauskas, Kasparas Kriščiūnas, Stasys Kruvelis, Ignas Lukša, Stasė Martinaitytė, Bronė Meižys, Marija Mozeris, Alfonsas Mikolėnas, Janina Olšauskas, Joana Pautienė, Vladas Petravičius, Jonas Plioplys, Cesė Povilaitė, Julė Rimavičius, Emilija Ramanauskas, Vytautas Ruikis, Kazys Senikas, Liutė-varas Siemaska, Joseph Stre-zgovskis, Eugenijus Sinkevičius, Paulius Salčius, Juozas Untulis, Marcelė Užkairaitė, Alfonsas Urbonas ir Vytautas Zmuidzinai.

Orlaiviais atvyko 13 lietuvių šeimų. Atvyko:

Juozas Budžinskas, Dovas Balsys, Alfonsas Cipkus, Vytautas Grajauskas, Vaclovas Kilikevičius, Alfonsas Maculevičius, Antanas Novickis, Katarina Sirokovičė, Aleksandras Šašas, Lydija Turovaitė, Henrikas Turovas, Jonas Tribys ir Juozas Zemaitaitis.

Spalių 5 d. laivu „General Howtze“ į New Yorką atvyksta 66 lietuvių šeimų. Atvyksta:

Vincas Ačas, Pranas Aleksandravičius, Anupras Bardauskas, Vaclovas Budrikas, Otilija Choniauka, Kazys Daulys, Antanas Dovydaitis, Andrius Eteris, Vladas Garsys, Petras Galinauskas, Vincas Gedgaudas, Jonas Jablonskis, Ksaveras Januševičius, Marija Janušauskienė, Zigmas Jakulis, Karolis Jaudzėmis, Jonas Kardokas, Pranas Kavaliauskas, Juozas Kamaitis, Pranas Kaulinis, Jonas Kavaliauskas, Jonas Karelis, Sergijus Kamaitis, Juozas Kasperavičius, Irmina Kozłowski, Bronius Kovaliauskas, Karolis Kybartas, Helena Kriss, Antanas Kiškis, Petras Lapė, Viktoras Lukoševičius, Juozas Lušaitis, Romualdas Malinauskas, Antonija Markys, Algimantas Markauskas, Aldona Merkytė, Kazys Mickevičius, Agnietė Morkunienė, Antanas Meskauskas, Kęstutis Miklaševičius, Ona Martinonis, Pranas Mažeika, Liudas Meskauskas, Feliksas Navickas, Lydija Nemerytė, Adelė Pavilionytė, Dionyzas Pranckevičius, Gediminas Puodžiukaitis, Jaunutis Puodžiūnas, Magda Pauliukonis, Kostas Padolskis, Antanas Ramanauskas, Julius Radvinauskas.

POLICIJA GAUDO PIKIETININKUS

Bell orlaivių kompanijos prie Buffalo, N. Y., darbininkai išėjo į streiką. Kadangi kompanija bando streiką sulaužyti, tai akmenimis ginkluoti pikietininkai pradėjo daužyti streiklauzius. Policija pradėjo pikietuojančius darbininkus gaudyti ir paveiksle matyti, kaip du policininkai vedasi vieną areštuotą darbininką.

MARGUMYNAI

Makvos Astronomija

Maskvos radio praeitą savaitę paskelbė, kad sovietų mokslininkams pavyko nu-fotografuoti paukščių kelio „branduolį“ ir jie ten atradė dvigubai daugiau žvaigždžių, negu anksčiau buvo pastebėta. Maskva skelbia, kad sovietų mokslininkai panaudoję paukščių kelio fotografavimui „specialinį aparatą su elektroniskai optišku transformatoriumi.“

Dėl šito Maskvos pranešimo Harvardo astronomas, Dr. Howard Shapley, sako, kad tai skamba, kaip nesąmonė, nes iki šiolei niekas dar nebuvo suskaitęs, kiek paukščių kelio branduolyje yra žvaigždžių, todėl ir sovietų mokslininkai negalėjo suskaičiuoti „dvigubai daugiau“ nesuskaitytų žvaigždžių. Dėl to „specialinio aparato“, kurį sovietų mokslininkai panaudoję žvaigždėms gaudyti, tas pats astronomas sako, kad „elektroniskai optiška“ kombinacija yra tikra paslaptis.

7,000 Metų Kvietys Gyvas

Prieš porą metų mokslininkai užtikio viename sename Egipto kape kviečio grūdą, kurių amžius buvo spėjamas apie 7,000 metų, nes kapas buvo vienas iš seniausių Egipte. Tą grūdą mokslininkai „pasėjo“ Prancūzijoje ir pernai metais, višų nusteibimui, grūdus išaugo ir davė puikų, kelių varpų, derlių. Šiais metais to kviečio priaugliaus grūdai buvo išdalinti keliems farmeriams po 50 grūdų ir dabar jau antras derlius iš to septynių tukstančių metų kviečio yra suimtas. Pranešimas sako, kad senovės Egipto kviečiai turi ant stiebų po kelias varpas ir neša didelį derlių.

Pagerbia Edgar Poe

Baltimore, Md., rengiasi pagerbti rašytojo Edgar Poe atmintį ir iškilmingai atžymi šimto metų sukak-

kas, Kasparas Smetonius, Ste-pas Šurkus, Juozas Simanavičius, Gabrys Tomkevičius, Jo-nas Urbonavičius, Nina Var-nauskas, Romanas Vilėnskas ir Emilis Widra.

tuves nuo jo mirties. Edgar Allan Poe gimė Bostone 1809 metais ir mirė 1849 metais Baltimorėje. Jis mirė spalį 7 d., todėl to mės-nio pirmomis dienomis Baltimorės miestas surengė „Poe Savaite.“

Rašytojas E. A. Poe pagarsėjo ir kaip poetas ir dar labiau, kaip trumpų apysakiečių rašytojas. Jo gyvenimas buvo labai mar-gas, jis bastėsi po pasaulį, išbandė visokius amatus, iki gemblerio intinai, mokėsi ir karininkus, bet buvo išmes-tas iš karo akademijos, bu-vo redaktoriūs, kritikas ir pagaliau padarė sau vardą, kaip rašytojas. Jis mirė jaunas, vos sulaukęs 40 me-tų amžiaus. Mirtis jo buvo liudna, jis buvo rastas vienoje Baltimorės karčiamoje be sąmonės ir pasirgęs ke-lias dienas mirė.

Kaimelis Everglades'e

AP praneša, kad 30 my-lių nuo Fort Lauderdale, Floridijoje, garsiose Ever-glades balose, atrastas pas-laptingas kaimelis, kuriame pastatai jau baigia puti, o puvančiuose pastatuose už-tikta žmonių kaulų. Kai-melis turi 12 trobėsių ir ko-kią tai apleistą cukraus dirbtuvėlę. Apleistuose tro-bėsiuose rasta visokių indų, indijonų vartojamų puodų, varinių daiktų ir šiaip viso-kiausių atmatų.

Spėjama, kad tame kai-melyje prieš 50 metų ar daugiau buvo amerikiečių kareivių postas, kurį Semi-nole indijonai užpuolė ir iš-piovė. Bet ar tai tikrai taip yra, parodys tik tyrinėji-mas. Kaimelį per didelį vargą pasiekė trys tyrinėto-jai, Hully Stirling, William Hill ir L. P. Harvey. Jie tu-rėjo kelią sau prasiskinti su kirviais per Everglades tankius krumokšnius.

Kai kurie žmonės sako, kad kaimelis buvęs „mun-šainierių“ lizdas.

Mūsų tėvų kraštas Lietu-vos išlaisvinimo siekia Ame-rikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremk, tautietai, tad jos darbus!

Kodėl Aš Australijoje?

Cia aš nerašysiu, kad skaitytų lietuviai, gyvenę DP lageriuose Vokietijoje, nes jie labai gerai žino, dėlko jie atsirado Vokietijoje bei Amerikoje. Noriu pasisakyti tiems, kurie to nepergyveno ir nesupranta mūsų buvusių vargų. Yra dar daug Amerikoje lietuvių, kurie mumis laiko "naciais" ir kurie prijaucia komunistams. Aš čia turiu pasakyti ir prisipažinti, kad neturėjau aiškaus supratimo, kas tie naciai ar komunistai.

Po visų pergyvenimų suprantu, kad naciai ir komunistai tai yra žmonijos nelaimė, nes jie nori gyventi be darbo iš kitų prakaito ir kitus valdyti jėga. Tai toks mano supratimas apie nacius bei komunistus, ir kad viską supratęs, aš noriu parašyti trumpai savo pergyvenimus.

Esu gimęs beturčių tėvų šeimoje, Rygos mieste. Lietuvą atvykau su motina pirmo karo metu, tėvelis mirė Rygoje 1915 metais. Augau Lietuvos kaime, ganiau bandą, tarnavau už berną pas ukinkus. Esu lietuvis ir tarnavau Lietuvos kariuomenėje. Kariuomenėje atitarnavęs nuvykau į Klaipėdą, apsigyvenau mieste, ten ir vedžiau.

Aš pats dirbau prie laivų iškrovimo bei pakrovimo, o mano žmona dirbo Maisto skerdykloje Klaipėdoje. Turiau prisipažinti, kad dirbo abu gana sunkiai, o taupė abu, kiek įmanydami, kad net karštame laike buvo gaila pinigų net ant lemonado 10 centų.

Iš to per 8 metus tokio taupymo sudarėme apie 12,000 litų ir 1938 metais Klaipėdoje pirkau namuką. Džiaugėmės, kad jau nebereikės iš buto į butą keliauti. Bet štai 1939 metais kovo mėn. Klaipėdon įsibrovė "išvaduotojai" iš Vakarų. Na, ką gi man, kaip lietuviui, nepatiko "išvaduotojai", tada aš pardaviau savo namuką už tą pačią sumą, už kurią pirkau, ir tuos pinigus įnešiau į Klaipėdos banką, kad man persiųstų į Lietuvą atsiskaitymo keiliu. Klaipėdą apleidau, o gavęs tuos pinigus Lietuvoje maniau ką nors vėl nusipirkti. Bet, dėja, buvo lemta kitai Kada dar "viespatavo" Smetona, aš tų pinigų negavau. Kaip tyčia mano pinigai parėjo į Lietuvą, kada jau į Lietuvą buvo įsibrovę raudonieji "išvaduotojai" nuo išnaudojimo, buržujų ir nelygybės (na ir tiesa, išvadavo nuo visko: pinigų, maisto, drabužių, valynės, butų ir tt.).

Po 3 ar 4 mėnesių gavau

kvietimą atvykti į Kauną, į buvusį Lietuvos Banką, sutvarkyti mano piniginius reikalus. Nuvykau nurodytą dieną. Sargui parodžiau kvietimą, nurodė kur turu eiti. Nuėjau prie indėlių langelio ir parodžiau kvietimą. Ten į mane pažiūrėjo, kaip į kokią pabaisą ir liepė palaukti. Laukiau apie porą valandų ir, netekęs kantrybės, vėl priėjau prie langelio. Tarnautojas, Palestinos žemės sunus, man gana rusčiai liepė atsistoti ir laukti. Dar kartą atsistodau ir vėl laukiu. Praslinkus gal kokią pusvalandžiui mane pakvietė. Na, ir prasidėjo tardymas!

Klausinėjo kur, kada, kaip, už ką, kodėl ir iš ko ir kiek pinigų gavau ir tt. Aš netekęs kantrybės pareiškiau, kad jie juk turi visus dokumentus, kaip aš tuos pinigus gavau, ir iš ko juos gavau, ir sakiau, kad jiems nėra jokio reikalo mane kamantinėti, nes čia viskas aišku ir kad aš pinigų gavau iš p. Kun (ne kunigo) už mano namą. Į tai man tardytojas pasakė "Mes žinome už kokį namą tamsta gauni, tokie visi gavėjai turėtų būti Mickevičiaus gatvėj."

Iš karto aš nesupratau, ką tai reiškia "Mickevičiaus gatvėj". Bet pagalvojęs dasiprotėjau, kad tardytojas turi galvoje kalėjimą, kurs Kaune buvo Mickevičiaus gatvėje. Atrodė, kad tardytojas mane laikė kokiū tai šnipu ir kad man gresia pavojus patekti į kalėjimą. Manęs dar klausė, ką aš manau su savo pinigais daryti? Pasakiau, kad juos noriu paimti iš banko su savim. Į tai man buvo pareikšta, kad galiu gauti tik 1,000 rublių, o visi kiti pinigai yra "nacionalizuoti valstybės naudai." Išgirdęs tą ir apstulbau: dirbau, taupiau per aštuonius metus kartu su žmona, o dabar "nacionalizuoja valstybės naudai." Bاندžiau aiškinti, kad tai mano ilgų metų taupymo vaisius, kad ir aš ir mano žmona daug sveikatos netekome tuos pinigus betaupydami. Bet mano aiškinimas nieko negelbėjo. Banko valdininkas trumpai pasakė: "Tarybų valdžia žino, ką daro."

Dar klausė manęs, ką aš manau daryti su tuo tukstantčiu rublių, kuriuos man žadėjo duoti už mano 12 tukstančių litų. Paprasčiau, kad man juos išmokėtų. Išmokėjo, išdavė man banko knygutę su visais įrašymais ir įrašymais, ir paleido mane. Išėjęs į gatvę jaučiau si lyg apkvašęs ir tik vazuodamas traukiniu iš

JOHN L. LEWIS IR JO PAVADUOTOJAS

Streikuojančių mainierių vad. John L. Lewis, ir mainierių unijos vice-pirmininkas Thomas Kennedy tariai prieš derybas su kasyklų savininkais White Sulphur Springs, W. Va. Derybos eina su pertraukomis ir labai iš lėto, o tuo tarpu mainieriai tęsia streiką.

Kauno į Šiaulius supratau, kad už mano 8 metų kruviną darbą, už mudvių parastangas susikurti sau žmonišką gyvenimą, tarybų valdžia mane nubaudė ir išmokėjo man 1,000 rublių. Magaryčioms dar gavau šnipo vardą ir tikrai supratau, kad tarybų valdžia mane "išvadavo" nuo visko. Ta tarybų valdžia, kuri garsiai skelbė, kad ji yra darbo žmonių valdžia!

Parvažiavęs namo pasakiau žmonai, kaip mus tarybų valdžia "išvadavo". Namuose buvo daug verksmo, bet nebuvo kas klausyti dejavimų, išskyrus mane. Buvo rudens laikas, tai užgaudau tukstančių rublių nusipirkau apmuštus kailinius, kaus, gana prastus, ir sumokėjau už juos 765 rublius, ir nusipirkau dar batelius už 180 rublių, ir tai iš juodosios rinkos, nes krautuvėse jau nieko nebebuvo, "išvaduotojai" jau buvo viską išpirkę. Tai taip tarybų valdžia už mano 8 metų sunkų darbą davė man prastus kailinius ir vienus batukus.

Tada dar aiškiau supratau, kad visos nuklijuotos sienos gražiais šukiais ir pažadais yra apgaule ir neturi nieko bendro su darbininkų gyvenimu. Supratau, kad po nekalto eriuko kailių slepiasi baisiai alkanas vilkas, kurs trokšta darbininko prakaito ir kraujo. Tada supratau, kad už gražių bolševikiškų pažadų slepiasi šlykštus melas, apgaule ir šmurtas.

Aš nesistebiu, kad rusai bolševikai tą darė. Kada jie atėjo į Lietuvą, tai jų ir karininkai ir kareiviai buvo nudrįsę, suvargę ir atrodė taip nususe, kaip Lietuvoje kareivių niekada nematydavom. Bet po mėnesio kito rusų karininkai ir jų žmonos pasirėdė žmoniškai iš Lietuvoje atrastų medžiagų, karininkų uniformos pasidarė gražios, jų veidai atkiuto, skruostai paraudonavo ir jie visai atsigavę mūsų duona ir mūsų gerybėmis, o mes nusosome, suvargome ir pasidarėme panašūs į rusiškus driskius. Tada supratau, kokį "išvadavimą" atnešė mums bolševikai ir kokią "laisvę" jie mums davė.

Pamačiau ir kitą dalyką, kurs irgi parodė tikrąjį bolševizmo veidą. Policijoj, miestų valdybose, teisėj

vietose ir kitose pareigose prie bolševikų buvo pastatyti žmonės, kurie savo pareigų negalėjo tinkamai eiti, kurie kartais vargu galėjo pasirašyti. Svarbiausia betgi, kad visi pareigūnai būvo parenkami iš nepataisomų padaužių ir girtuoklių, iš žmonių, kurie sutiko ne galvodami šokti pagal Maskvos įsakymus.

Bolševikams kiek pabuvus pamatėme, kad iš po nakties žmonės pradėjo dingti. Štai, vakar buvo žmogus, gyveno, o po nakties nebėra ir niekas nežino, kur jis yra ir kas su juo atsitiko. Dingo tarnautojai, dingo darbininkai, dingo kartais buvusieji valdininkai. Tada pamatėme, koks buvo skirtumas prie "buržujų išnaudotojų" ir prie "laisvės" skelbėjų. Prie "buržujų" kaliniams kalėjime davė kareivio davinį valgyti ir langų kalėjime neužkalinėjo akiai, o prie "laisvės skelbėjų" kaliniams davė biauros duonos gabalėlį ir vandens, vadina "sriuba," o langus veik visai užkalė, kad žmogus net negalėtų į laisvę pažiūrėti. Krautuvės ištuštėjo, o Lietuvos gerybės, mūsų maistas ir visokios prekės, traukiniais keliauja į Rusiją, į rusišką badaujančią "rojų".

Mano gyvenimas Klaipėdoje man kažkodėl buvo įskaitytas į kažkokį tai prasižengimą, o gal mano pinigų gavimas iš Klaipėdos už parduotą namuką buvo mano nusidėjimas. Nežinau kodėl, bet kartą gavau išpėjimą iš vieno pažįstamo saugumiečio (politinės policijos tarnautojo) pasisaugoti, nes galiau išvaziuoti į Rusiją. Pradėjau slapstytis ir 1941 metų vasarą ištisą mėnesį slapstčiausi, kur galėdamas, iki iškilo karas ir į Lietuvą atėjo nauji "išvaduotojai," naciai, prie kurių vėl vargome per keturius metus.

Žlungant rudajam plėšikui į Lietuvą vėl pradėjo artintis raudonasis plėšikas, kurį pirmiau buvome pažinę. Ryžausi gelbėtis iš Lietuvos, kad nebetektų susidurti su rusiškais plėšikais, su jų "teisingumu," su jų "darbo žmonių tėvų" ir panašiais baisumais. Bėgau į Vakarų ir dabar gyvenau Australijoje. A. Jantauskas. N. S. W. Australija

Vokietija Grįžo

Rugpjūčio 14 d. vakarinė Vokietija išsirinko pirmą savo parlamentą (Bundesrat). Laisvose rinkiminėse varžytynėse dešiniojos partijos gavo daugumą. Socialdemokratai su 139 atstovais ir komunistai su 15 atstovų, iš 402 atstovų, sudaro opoziciją.

Naujas parlamentas, kartu su 400 "Bundesrat'o" narių, rugsėjo 12 d. išrinko Vokietijos prezidentu Dr. Theodor Heus, "laisvųjų emokratų" partijos vadą. Krikščionių demokratų partijos vadą, Dr. Konrad Adenauer, buvo paskirtas Vokietijos "kancleriu," arba ministrų pirmininku.

Dr. K. Adenauer sudarytoji vyriausybė turi 13 ministrų ir visi jie yra iš dešiniųjų partijų. Krikščionys demokratai vyriausybėje turi 8 ministrus, tris vietas turi laisvieji demokratai ir dvi ministerijas turi "vokiečių partija."

Naujoji Vokietijos vyriausybė prisistatė parlamentui ir gavo patikėjimą. Dr. K. Adenauer išaiškino parlamentui savo vyriausybės programą ir tarp kitko sakė:

"Vokietija niekada neatsisakys nuo reikalavimo grąžinti jai rytines, dabar lenkų okupuotas teritorijas."

"Vokietija niekada neatsisakys" — skamba kaip Stresemano, Brueningo, von Pappeno ir Hitlerio žodžių atgarsis. Žinoma, Vokietija siekia sujungti visas savo teritorijas, bet ji virsto, reikalauja VISŲ teritorijų, kokias ji turėjo prieš karą. Vokiečiai dar nereikalauja Austrijos ir Zudetų, bet ir tas reikalavimas su laiku ateis. Kol kas vokiečiai dantis priekandę reikalauja tik Saaro krašto, reikalauja atvirai lenkų okupuotų sričių ir reikalauja vos pradėjusio veikti okupacinio statuto revizijos. Vėliau ateis kitų kaimynų eilė, pradėdant čekais, austrais, prancuzais, lietuviais, belgais, olandais, italais... ir rusais.

Europos žmonės žino, ką reiškia vokiečių "niekada neatsisakysime." Tie žodžiai skambėjo Weimaro laikais ir iš jų gimė hitlerizmas, kurs tankiais ir naciškų budelių gaujomis persirito per visą Europą ir išsidvėsit atsiremę į Rusijos stepas ir amerikiečių tankus.

Šiandien Adenaueris pradeda Stresemano giesmę iš naujo ir tęs ją toliau iki naujos progos pulti kaimynus ir parodyti jiems "vokišką kultūrą" visoje jos brutalioje ir plėrioje nuogybėje. Kol vokiečiai dar silpni, jie dedasi krikščioniški ir Adenaueris yra krikščioniškai nusidažęs kapitalistų atstovas. Vėliau jo plaukas pasikeis, o jo vietininkai kalbės vis garsiau, iki vokiška "kantrybė išsėks" ir koks nors naujas "vadas" mes vokiečius į karą žygi. Taip bus, jei Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos vadai pasirodys tokie pat trumparegiai, kokie jie buvo 1933-1938 metų laikotarpyje.

Vokiečių atviras reikalavimas "grąžinti" lenkų dabar laikomas teritorijas reiškia, kad vokiečiai savo "atsistatymą" pradės nuo

Lenkijos. Taip buvo ir Weimaro laikais, kada vokiečiai verkė ir stenėjo be paliovos dėl prarasto "koridoriaus" ir dėl dalies Aukštųjų Silezijos. Vokiečių "Drang nach Osten" atgimimui pasitarnauja ir Amerikos buvusio valstybės sekretoriaus J. Byrnes politika, kuri, išparceliavusi Lenkijos nepriklausomybę, žada vokiečiams teritorijas iš rusų paverptos Lenkijos žemių. Vokiečiai jaučia, kad čia yra silpnoji vieta jų naujos sienos ir į tą vietą taiko.

Šiandien laisvojo pasaulio priešas nr. 1 yra totalitarinė Rusija. Yra trumpažiurių žmonių, kurie gatavi butų atstatyti Vokietiją, kaip ją gėd prieš Rusijos imperializmą, arba, kitaip sakant, kurie norėtų išvaryti "velnią su belzebubu." Tokių balsų jau girdisi Amerikos politikų tarpe. Tokie žmonės, padėję pagrindą trečiam pasauliniam karui Jaltoje, žut but nori pagimdyti naują vokišką imperializmą. Adenaueris žino, kur yra silpnoji Aliantų vieta ir todėl jis prieš Ameriką linkčioja, kaip siulais tampoma marionetė, ir jai dėkoja už visokias gautas ir gausimas gerybes. Apie Angliją Adenaueris neužsiminė nė žodžio.

Adenauerio tylėjimas taip pat yra iškalbingas, kaip ir jo padėkos. Jis nė žodžiu neužsiminė apie Hitlerio pradėto karo aukas, apie 6 milijonus iškerstų Lenkijos gyventojų, apie 1,700,000 jugoslavų, apie milijonus žmonių Rusijoje ir visuose kraštuose, kuriuos vokiečiai buvo pajungę ir kurių gy-

ventojus jie žudė ar badu marino. Apie Hitlerio bestialiskumus krikščioniškasis kancleris nerado reikalo visai kalbėti, jis tik dejavo, vaitojo ir grasino, kad "neatsisakysime." Savo dušioj Adenauerio tipo "krikščionys" dusauja, kad Adolfo žygiai nepavyko ir kad vokiečiai negali naikinti "mažaverčių rasių."

Vokietija "grįžo" į tarptautinę politiką. Grįžo su labai lanksčia nugarą ir tais pačiais grobimo "idealais," kurių gyviausias įkūnijimas mūsų laikais buvo Hitleris, bet kurių pradžia siekia kryžuočių ir net senesnių laikų. Prūsijos nebėra, bet Prūsijos plėšikiška dvasia randa naują išraišką visotinio plauko krikščioniškuose ir ne krikščioniškuose prusokuose.

Siuo tarpu Vokietijos priežiūra tebėra Aliantų rankose. Vakarinė Vokietija bus tvarkoma prisilaukiant okupacinio statuto, o rytinė Vokietijos šeiminingauja rusai. Bet Vokietijos ateities politika jau dabar yra aiški.

V. Z.s.

JUOKAI

Pirk Polisa

Į ofisą atėjo apdraudos agentas ir įkalbinėja žmogų išimti apdraudą nuo nelaimingo atsitikimo.

—Tai kad man nereikia, —sako žmogus,—koki čia nelaimė mane gali ištikti...

—Žiūrėk,—atsiliepė agentas,—prieš mėnesį laiko tavo kaimynė išsiėmė polisą, o vakar ji nusilaužė sprangą ir mes jai išmokėjome penkis tukstančius dolerių. Kas žino, gal ir tu rytoj būsi toks laimingas!

ACHESONAS KALBA JUNGTINIŲ TAUTŲ SEIME

Jungtinių Tautų seime valstybės sekretorius Dean Acheson "tiesė ranką" Rusijos atstovams ir sakė, kad Amerika siekia taikaus visų ginčijamų klausimų sprendimo.

MES ATLIEKAM...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORGIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdais su aukso raidėmis, 400 puslapių turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5½" formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gaut "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway. So. Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

IS SOCIALDEMOKRATŲ SUSIRINKIMO

Praeitą šeštadienį LSS 60 kuopa laikė savo narių susirinkimą, kuriame dalyvavo kiti iš Vokietijos atvykę drg. Kipras Bielinis ir iš Pittsburgho persikėlęs drg. J. V. Stilsonas. Susirinkimas buvo labai įdomus. Buvo aptarta dalyvavimas Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese New Yorke, delegatų į kongresą išrinktas drg. J. Jankauskas ir alternatu drg. M. Michelsonienė. Kongreso programa paskirta auka Lietuvos vadavimui reikalams ir buvo aptarta kongreso darbų tvarka. Vieningai buvo kečiama mintis, kad Amerikos lietuviai savo suvažiavime ypatingai pabrėžtų mūsų visų pastangas atstatyti demokratiją Lietuvai be svetimų okupantų ir be "savųjų" diktatorių.

Drg. K. Bielinis padarė susirinkime įdomų pranešimą apie pažangiosios Lietuvos visuomenės kovą prieš maskvinius ir hitlerinius okupantus ir apie dabar daromas pastangas Europoje kelti Lietuvos bylą ir kovoti už Lietuvos laisvės atgavimą.

Rep.

BOSTONE VEIKIA D. P. STOVYKLA

Bostonan liepos mėnesį atvyko laivukas su pabėgėliais iš Baltijos šalių. Laivuke atplaukė 65 latviai, 17 estų, du lenkai ir vienas lietuvis iš Švedijos. Kądangi jie atvyko be vizų ir ne iš Vokietijos DP stovyklos, tai tie žmonės buvo uždaryti į imigrantų stovyklą East Bostone ir ten yra laikomi iki šiai dienai. Tų nelegališkų ateivių likimą sprendžia Washingtono imigracijos įstaigos. Atrodo, kad latviai ir kiti ateiviai iš Švedijos bus išleisti į laisvę, kai už kiekvieną šeimą bus užstatyta 500 dolerių kaucija.

Toje pačioje imigracijos stovykloje yra laikomi ir keli lietuviai, vienas jų, Petras Ausėjus, su šeima ten jau laikomas nuo liepos mėnesio. Jie atvažiuo su kitais išvietintais lietuviais į Bostoną, bet ji "atsivijo" pranešimas iš Vokietijos, kad ji sulaukytų Bostone, kol ateis jo "byla." Ta byla ir dabar dar neatėjo ir niekas nežino, už ką tas lietuvis yra laikomas "nei nuleistas nei pakartas." Spėjama, kad ji koks nors ilgaličzuvis tautietis įskundė ir primelavo ką nors prieš jį, o imigracijos įstaigos tą skundą tikrina. Tuo tarpu apkaltintasis žmogus sėdi kempėje. Yra ir dar pora šeimų, kurios laukia, kada jų likimas bus išspręstas.

JAUNI PLEŠIKAI PAKLIUVO KALEJIMAN

Nakčia iš sekmadienio į pirmadienį du jauni plėšikai, prekybos laivų jurininkai, įsiveržė į mokslininko D. Parson namus Osterville, Mass., surišo šeiminius ir išvalė jų visus brangesnius daiktus, viso už \$20,000. Bėbėgant plėšikams policija juos pagavo.

IS BALF'o SUSIRINKIMO

Praeitą penktadienį vietinis BALF'o skyrius laikė savo narių susirinkimą Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje. Buvo aptarta eilė klausimų ir išrinkti delegatai į BALF'o seimą Philadelphiaj. BALF seimas įvyks šią savaitę, spalio 7-8 dienomis. Delegatais išrinkti: M. Michelsonienė, J. Romanas, K. Namaksienė ir J. Kasmas. Visi delegatai sutiko važiuoti į seimą savo lėšomis.

Viešosios rinkliavos komiteto pirmininkė, Mrs. K. Namaksy, pranešė, kad rinkliava gatvėse davė pajamų \$1,771.44. Išlaidų buvė \$317.23. Tuo būdu grynų pajamų iš rinkliavos gauta \$1,454.21.

Išlaidų butų buvė daugiau, bet lietuviškos radio stotys prieš šį susirinkimą sutikusios pasekti lietuviškus laikraščius ir už viešosios rinkliavos garsinimą sutikusios neimti atlyginimo. Daugiausiai išlaidų padarė ženkliukų pagaminimas, skyriui tai kainavo apie 250 dol.

Rinkėjų į gatves buvo išėję 120. Didele rinkėjų dauguma buvo naujai atvykę lietuviai. Pagal Mrs. Namaksy pranešimą, net 90 nuošimčių rinkėjų buvo naujai atvykusieji.

Rinkliavos organizavime ir pravedime daugiausiai darbo padėjo kapitonas Shimkus, M. Venis, ponios Shimkienė, Cuinienė ir Stravinskienė, prof. I. Končius, adv. A. Juchnevičius ir k. Pirmininkavo Mrs. K. Namaksy.

(Palyginimui paduosime skaičius iš 1947 m. birželio 28 d. rinkliavos. Tada į gatves išėjo 153 aukų rinkėjų (dėžučių buvo išdalinta 160). Aukų surinkta \$3,243.21.)

Rep.

Pikniko Po Stogo Dovanos

Praeitą sekmadienį "pikniko po stogu" Brocktone buvo išdalinta nemažai dovanų. Jas gavo: 1—D 646, Mary Berry iš Dorchesterio; 2—E 555, Hyman Cohen iš Bostono; 3—F 1247, Ruth K. Sheridan iš Brighton; 4—C 1168, Vincas Zinkevičius iš Montello; 5—J 138, Dr. J. C. Seymour iš So. Bostono; 6—C 1073, Fred J. Marsh iš Brocktono; 7—L 361, Antanas Keršulis iš Brocktono ir 8—J 1745, Matilda Gasunas iš W. Hanover.

Ižangos dovanas gavo: 1—020511; 2—021313; 3—021546; 4—020295; 5—020265, Adolf Vilkelis iš Norwood; 6—021191; 7—021072, Albert Siauris iš Dorchesterio ir 8—021015.

Dovanas už šokius gavo: Monika Aucila ir William Yanuss iš S. Bostono; Amilija Sinkus iš S. Bostono ir Al Airošius iš Roslindale; Aldona Bulkitis iš Brocktono ir Edmund Rudis iš S. Bostono; Meilutė Indeikaitė ir Jonas Adamonis iš Bridgewater.

Pikniko po stogu rengėmas, surišo šeiminius ir išvalė jų visus brangesnius daiktus, viso už \$20,000. Bėbėgant plėšikams policija juos pagavo.

TITO ATSTOVAS

Jugoslavijos užsienio reikalų ministras, Edvardas Kardelis, Jungtinių Tautų seime griežtai pasmerkė Rusijos plėšiką politiką ir sako, kad Maskva nori grąžinti, šmeižtais ir karškomis demonstracijomis paklūdyti Jugoslaviją. bet Jugoslavija yra pasiryžusi gintis.

LDD KP. WHIST PARĖ

Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopa rengia whist parę spalio 15 d., 7:30 val. vakare. Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje South Bostone. Musų organizacijos draugai ir prieteliai yra pasizadę duoti dovanų, todėl primename, kad jau laikas dovanas priduoti kuopos sekretoriui N. Jonuškai, 15 Cotton Street, Roslindale. Kiekviena dovana bus sužymėta ir aukotojų vardai bus pagarsinti LDD nariams.

Rengėjai.

Sandariečių Vakarienė

A. L. T. Sandaros 7-ta kuopa rengia bankietį spalio 9 d., sekmadienį, Piliečių Draugijos svetainėje, So. Bostone. Pradžią 5 val. vakare.

Kreipkitės pas tuos, kurie skelbia "Keleivyje."

ŠI KETVIRTADIENI MENULIO UŽTEMIMAS

Ketvirtadienį, spalio 6 d., bus visiškai mėnulio užtemimas. Jis prasidės 6 val. 50 minučių ir užsibaigs 1 val. 2 minutės nakčia. Visiškas užtemimas tęsis nuo 9:20 iki 10:33.

Bostone Common darže bus "astronomų mylėtojų" šventė, ten norintieji gaus progos į užtemstantį ar užtemusį mėnulį pažiūrėti per teleskopą.

PAVOGĖ NEMAŽAI MARINŲ DINAMITO

Praeitą savaitę, ketvirtadienį, marinai darė "įsiveržimą" į South Bostono pajūrį, Carson Beach. Manevrų invazijoj, sprogstant vienai "granatai," buvo užmuštas Bostono "Post" fotografas, o keturi marinai buvo sužeisti. Vėliau pasisirodė, kad South Bostono vaikėzai pavogė nemažai TNT (sprogstamos medžiagos) iš marinų laikino sandėlio pajury. South Bostono policija surankiojo 12 svarų TNT išmatų dėžėse ir pas vaikus. Dėl nelaimės laike manevrų ir dėl nesaugojimo sprogstamos medžiagos dabar eina tardymas, norima nustatyti, kas dėlto kaltas.

Kelių Nelaimėse Žuvo 13

Naujosios Anglijos keliuose praėjusios savaitės buvo labai kruvinas, 13 žmonių žuvo automobilių nelaimėse, o keli žmonės buvo sužeisti.

Dešrų Streikas Pasibaigė

Tris savaites užtrukęs dešrų darbininkų streikas Bostone pasibaigė. 800 darbininkų grįžo į darbą išikovoje sa upagerintas darbo sąlygas ir pašalpas ligoje.

Anita West-Adalian Išvažiuo Floridon

Visniausky-Westų dukterė, Anita Adalian, kuri šią vasarą viešėjo Bostone pas savo tėvelius, šiomis dienomis išvyko atgal į St. Petersburg, Fla., kur ji pastoviai gyvena. Daugelis senesnių Bostono inteligentų atsimeina Anita dar iš jaunų jos dienų, kuomet ji čia buvo žinoma kaip Onutė Višniauskaitė.

Šią vasarą ji buvo čia atvykusi surasti butą savo dukteriai ir žentui, kurie įstojo Harvardo Universitetan mokslo laipsniui įsigyti.

Šeši Tūkstančiai Plieno Darbininkų Streikuoją

Naujosios Anglijos plieno dirbtuvėse kol kas streikuoją tik 6,000 darbininkų. Streikuoją Worcesterio American Steel and Wire Co. 3,500 darbininkų; New Haven Steel and Wire Co. 900 darbininkų; Palmer, Mass., streikuoją 700 darbininkų, Clinton, Mass.—500 darbininkų, Worcester Steel—300 darbininkų ir Hartforde—200 darbininkų.

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1950 METAMS

Mūsų Kalendaris 1950 Metams jau spaudoj ir dabar jau galima jį užsisakyti. Užsakymus geriausia siųsti kartu su laikraščio prenumerata.

Kalendariaus kaina bus tokia pat, kaip kitais metais—50 centų. Užmokestį atskirai siunčiant galima prisųsti ir pašto ženkleliais po 3 arba po 5 centus. Tik prašom nesiųsti oro pašto ženklelių, ir nesiųsti pašto ženklelių iš Kanados, nes mes negalim jų suvartoti.

"KELEIVIS" 636 East Broadway South Boston 27, Mass.

PADEKA

Sirdingai dėkoju Mrs. Izabele Martin už padarytas garantijas atvykimui iš tremties.

Taipgi nuoširdžiai dėkoju už parodytą tikrą lietuvišką nuoširdumą Mrs. J. M. Tumavičienei ir Mr. J. Tuinylai.

K. Zaganevičius.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programas šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Jono Shurilos orkestra.
- 2—Dainos.
- 3—Pasaka apie Magdutę.

Po programai prašome parašyti laišką ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court st. Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykit ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus

AMELIA TATARONIS VĖL ATIDARO MUZIKOS STUDIJAS

Balso ir Piano Pamokos. Pamokos duodamos ir chorams. Tėvams, perkantiems muzikos instrumentų, patarnavimas nemokamai (40)

Studio 480 Boylston Street, Boston Tel. KE 6-3571 arba AS 7-3303

GERA PROGA BIZNUI SOUTH BOSTONE

Dėl savininko senatvės South Bostone parsiduoda drapanų krautuvė. Galima nupirkti su visu inventorium pagal urminę rinkos kainą, arba galima išnuomoti tik vieną štorą. Vietą tinka: barbernei, geležiniams daiktams, Army and Navy daiktams, 5c-to-\$1 krautuvei, radijams ir televizijai, elektriniams daiktams, laikrodžiams ir auksiniams dalykams. Geriausioj South Bostono vietoj ir geroj Broadwės pusėj. Sužinokit "Keleivio" ofise. (41)

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligos \$25 pašalpas savaitei. Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM 598 East Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Ar Zinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime mūsų krautuvėj visokių masinių išrandavojimų, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pėntų, varnių, sienoms popierių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės

Flood Sq. Hardware Co. A. J. ALEKNA, Prop. 628 E. Broadway, So. Boston Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1230

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakaro Seredomis: Nuo 9 ryto iki 12 diena
447 Broadway SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SO8oston 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja veliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimbal Building
Kambarys 205
BOSTON. Tel. LA 3-2371
arba: SO 6-2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą Sautuokai
VALANDOS:
Nuo 9 iki 6 kasdien.
Sventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rūšių alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 8-4618

NUSIPIRK
DABAR

LENGVAI

SUTAUPYSI

NĖR GERESNIO DAIKTO RUBAM SKALBT!

taupo pinigus

Naujas Easy Winger Washer yra pats pirmutinis tikroji skalbtuvų vertėj.

taupo laiką

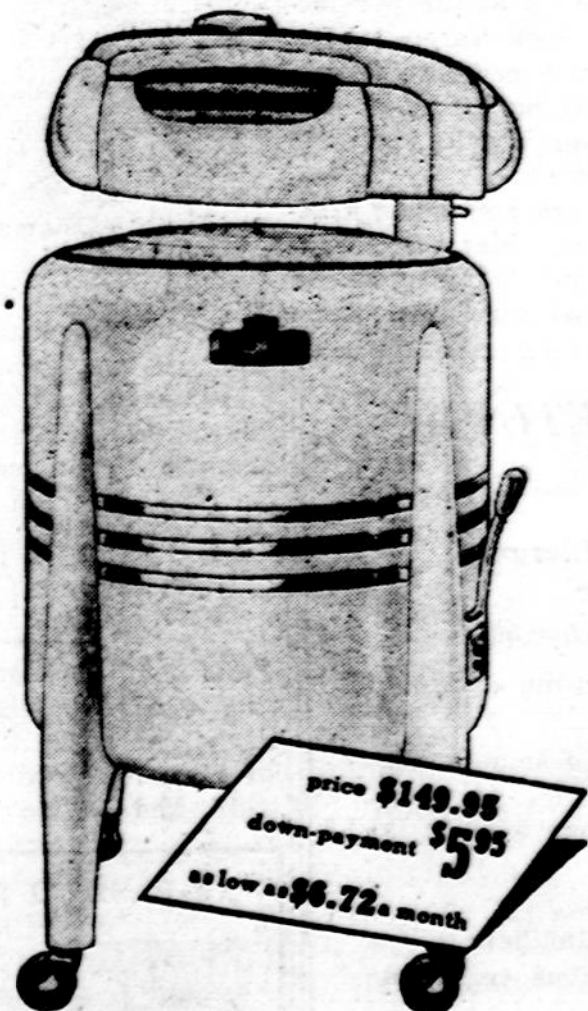
Svelniai besisukdamas Spiralorius pagreitina skalbimo darbą, todėl galima išskalbti daugiau drapanų.

taupo drapaną

Didelėj žluktoj (nuo 8 iki 9 svarų) kožna drapana gauna lygią, švelnią skalbimo akciją.

taupo ir jus

Naujas, sklandus ir saugus greitumas veikia vos tik pridėjus pirtę.

DAUG ATSKAITOMA UZ SENĄ ELEKTRA-SKALBĮ

Pas Edison Shops ir Elektros Dylorius

BOSTON EDISON COMPANY